

Előfizetési árak:

Évesre . . . 20 kor. — fill.
Félévre . . . 10 » — »
Negyedévre . . . 5 » — »
Egy hóra . . . 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér.

Kiadóhivatal:

PÉCSETT, Mária-utca 1. sz.
a kir. itélőtábla épületével
szemben,
hová az előfizetések és a
lapszékküldésére vonatkozó
főszólalások intézendők.

Szerkesztői iroda:

PÉCSETT, Mária-utca 1.
a kir. tábla átellenében,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot vissza nem adunk

Hirdetéseket

a kiadóhivatal veszi fel

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Városok kongresszusa.

Pécs, 1900. április 6.

Mikor a nagybeteg állapota már annyira rosszra fordult, hogy a katasztrófa bekövetkeztétől kell tartani, orvosi konziliumot szoktak összehívni a diagnózis kétségtelen megállapítása s az alkalmazandó gyógyítási eljárás megbeszélése végett.

Ezt az analógiát tarthatta szem előtt Győr szab. kir. város törvényhatósági bizottsága, mikor elhatározta, hogy az ország törvényhatósági joggal bíró városait kongresszusra hívja össze, a melyen a városok helyzetét és a javításra alkalmas eszközöket megbeszéljék. Mert hát az a nagybeteg állapot, melyben városaink országsszerte sinylődnek, immár elérte azt a válságos pontot, a melyen túl már a katasztrófa, az anyagi végkimerülés következik.

A konziliumot összehívó város közli a többi társhatóságokkal a kórismét s a gyógyításra alkalmas főbb irányelveket s e részben alig hiszszük, hogy a kongresszuson valami nagy nézeteltérés támadjon, hisz a bajok eredete annyira közismeretű, hogy annak nyílt konstatálásához nem sok fejtörés, csak egy kis erkölcsi bátorság szükséges. Mert különös, de jellemző tünete volt a közéleti erkölcs elnyomorodá-

sának, hogy eddig városaink illetékes fejei még felpanaszolni sem merték azokat a bajokat, a melyeket a kormány mostoha politikája zudított a nyakukba, mert hát félték az ellenzéki hírebe keveredni, ami tökéletesen elég volt arra, hogy a kormány kizárja őket még a licitációból is, a melyet minden állami intézmény létesítésénél rendezni jónak látott.

Az utóbbi évtizedekben alig találunk olyan kormányi intézkedést, amely a városok életereit le ne kötötte, természetes fejlődésükben meg ne gátolta volna, mégis a városok voltak mindig a kormányparti mandátumok leghivebb beszolgáltói, akik valóságos harcot folytattak a választások mindenható központi intézőségénél egy-egy miniszteri vagy államtitkári jelölt elkaparitásáért. Hja, a városnak befolyásos képviselőre van szüksége, mert a nagy versengésben különben rövidséget szenved. Az volt tehát a városokban mindig a leghatásosabb kortes jelszó, hogy a városi választónak el kell nyomnia az országos képviselőválasztásoknál politikai meggyőződését s az ellenzéki választónak is kormányparti jelöltre, lehetőleg minél befolyásosabb emberre kell szavaznia, mert csak ilyen szószóló mozdíthatja elő a város érdekét a kormánynál más város rovására, a mely nem dicsekszik olyan hatalmas szószólóval.

Ennek a nagy kegyhajhászásnak, a polgári önértet ilyen nagyfokú meghunyászkodásának aztán az volt a következtése, hogy a városok legjogosabb igényei, legigazságosabb érdekei elnyomva lettek, hisz nem kellett tőlük tartani, a fejükre zudított igazságtalanságok nem kergették őket az ellenzék táborába, ellenkezőleg minden újabb nyomásra még mélyebben hajoltak meg a kormány előtt, melynek jóakarátát ily módon vélték kikönyöröghetni.

Nos hát a győri konzilium — úgy látszik — dokumentálni akarja, hogy mélyebben hajlani már nem lehet s most már a boldogulást nem talpnyalással, hanem a bajok okainak őszinte feltárásával s azok okozói által nyújtandó orvosszerek követelésével kell keresni. A győri elabórátumban megtaláljuk azokat az okokat, melyek a városok anyagi romlását előidézték. Az állami közigazgatás összes költségeinek a városi polgárság nyakába kerítése, az állami intézmények javára a városoktól követelt óriási áldozatok, a tisztviselők mentesítése minden községi teher alól, a városi jövedékek kisajátítása az államkincstár javára, a folyton emelkedő kulturális terheknek állami segítséggel megkönnyítése elől való rideg elzárkózás, a főváros javára való tulságos centralizálása minden intézménynek, minden vállalkozásnak, a

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A messze távolból.

*Te déli nap, ha majd nyugodni térsz,
És kedvesemnek kis lakához érsz;
Egy sugárszálát küldj be ablakán,
És kérdd meg tőle: gondol-e reám*

A messze távolból?

*Te hűvös árny, a kerti fák alatt,
Ha kedvesem majd nálad ott mulat,
Pilláira lágy, édes álmodt hozz
S ringasd el őt, míg rólam álmodos*

A messze távolból.

*Te lágy fuvalmi szellő, hogyha szállsz,
És kedvesemnek ajkára találsz;
A liliumnak lágy fuvalma légy,
És mondd, hogy tőlem őt csókolni mégy,*

A messze távolból.

*S te himes lomb, virággal elfödött,
Ha lehajolsz majd kedvesem fölött,
Óh! légy te majd feléje tárt karom,
A mint én őt ölelni akarom —*

A messze távolból.

G. Boriska.

A gabonaszem.

Egy árok partján gyermekek játszadoztak. Az egyik közülök észrevett valami buzaszemhez hasonlót, de majd oly nagy volt, mint egy tyuktojás. A gyermekek élénk csodálattal szemlélték a szokatlan dolgot. Egy arra menő ember néhány kopekért megvette és bevitte, mint ritkaságot, a cárnak.

A cár összehívta a tudósokat: vizsgálnák meg, gabonaszem-e, vagy tojás? Hiába vizsgálták nagyítókkal, mindenféle műszerekkel, mikroszkoppal, nem tudták megmondani. Kitétték az ablak párkányára. A tyukok köréje sereglettek, csőreikkel felhasználták és ekkor lett csak nyilvánvalóvá, hogy tényleg buzaszem. A cár elcsodálkozott és kérdést intézett a tudósokhoz e buzaszem rendkívüli nagysága és szépsége tárgyában.

A tudósok nem tudták megmagyarázni.
— Kegyelmes cár — csak a földművelő parasztnép tudna tán felvilágosítást adni.

Egy mankón járó, öreg fehérszakállu parasztot hoztak a cár elé. Nagyot hallett, szemei gyengék, fogai rég kiesvők. Megtapogatta a buzaszemet és kezeiben méregette.

— Atyuskám, láttál-e már ilyen buzaszemet! Emlékszel arra, hogy ily buzaszemeteket vetettek volna valaha és hogy ily buzaszemeteket termelt volna a kalász.

Az öreg alig értette a cárt, oly süket volt már szegény.

— Ily buzaszemet még sohasem láttam,

nem is igem arattak olyant. Atyám tán többet tudna mondani.

A cár magához roadelte apját. Ez már csak egy mankón járt, szakállá sem volt már olyan ősz, szemei sem a legrosszabbak. Figyelmesen megtekintette a buzaszemet.

— Láttál-e már valaha ily buzaszemet? Mezőtőkön termelt-e csak egyszer is ilyen? Vagy vetettel olyat tán?

— Nem — mondá az öreg — nem láttam, de nem is vethettem soha ily buzaszemeteket. Az én időmben még egyáltalán nem ismerték a pénzt sem. Mindenki saját terméséből táplálta magát, a kinek meg nem volt termése, annak adtunk. De akkor se voltak ily óriási buzaszemek. Atyám beszélt ugyan nekem olyasmiről, őt kéne tán megkérdezni.

Elhívták az apját. Mankó nélkül járt, egyenesen és délcegen, szeme fénylett, hangja érces volt, szakállá meg épen nem ősz. A cár megmutatta neki a buzaszemet. Az öreg kezébe vette és sokáig vizsgálta.

— Mennyi ideje annak, hogy nem láttál ilyent?

Az öreg még mindig behatóan vizsgálta a buzaszemet, majd szájához vitte és egy keveset leharapva belőle, megízlelte.

— Igen ez az, ráismerek — szólt.

— Tehát ismered e termést? Hol terem és mely idősokban?

— Midőn még ifju valék, nem is volt más gabonánk, mint ilyen. Ebből készítettük mindennapi kenyereinket.

városok javára szolgáló vállalatok és intézmények osztogatásánál a politikai és személyi tekinteteknek döntő sulya: ime ez rövid, de korántsem kimerítő foglalatja annak a bünlajtstromnak, a mely városainkat mostani sanyaru helyzetükbe döntötte.

Ilykép megállapítva a betegség okait és hatását, mi lehet föladata a győri kongresszusnak a gyógykezelés megállapítását illetőleg? Erre megfelelnek a győri javaslatok, melyek főbb lényegükben oda terjednek, hogy a törvényhatósági városok az állami közigazgatás ellátásáért, mint a vármegyék, évenként bizonyos meghatározott államsegélyben részesíttessenek; hogy az állami intézmények, u. m.: igazságügyi székhelyek, iskolák, vasuti hivatalok, állami gyárak, államilag kedvezményezett vállalatok a vidéki városokban a közszükséglet figyelembe vételével, a városok külön megterhelése nélkül létesíttessenek: hogy a községi terhek viselésére a városok minden lakosa, legyen az államtisztviselő, katona stb. kötelezve legyen; hogy a fogasztási adók állami kezelése megszűnjön, az italmérési jövedékből a városok az 1888. évi törvény szerint részesedjenek s a városi kölcsönök adó és bélyegmentességet élvezzenek; hogy a helyi ipar az állami szükségletek beszerzésénél a központosított eljárás decentralizálásával előmozdittassék; hogy a népnevelési intézeteket az állam tartsa fenn, humanisztikus intézeteket, u. m.: lelenházakat, tébolydákat, szanatoriumokat, javító intézeteket megfelelő fekvésű vidéki városokban állítson fel, stb.

Ez lenne hát a recept, melyet a győri konzilium doktorai lesznek hivatva preskribálni. De hát vajjon ettől meggyógyul-e a beteg? Mi úgy tudjuk, hogy a recepttől még egyetlen beteg sem gyógyult meg, ha csak a patikárius ki nem szolgáltatta az

— Es hogy: vettétek tán?

Az öreg elmosolyodott; ifjukora jutott eszébe.

— Régen nem ismerték e bünös szokást: gabonát venni, vagy gabonát adni. Pénz sem volt, mindenkinek annyi kenyere volt, a mennyi kellett.

— Atyuskám, hol feküdtek földjeid, hol volt a szántód?

— Az én szántóm, óh hatalmas császár, az alföld volt, melyet az Isten nekünk mindnyájunknak adott, hogy azt műveljük. A föld az én időmben senkié sem volt — mindnyájunk tulajdonát képezte.

Mindenki annyit művelt meg, a mennyire az életben szükség volt és az én szántóm az anyaföld azon része volt, a melyet én megműveltem. Senki sem mondta: ez az én tulajdonom, ez a tied, ez az övé, ez meg a másiké. Amink volt, azzal meg voltunk elégedve.

— Mondd csak öreg — mondá a cár — miért oly kicsinyek mai nap a buzaszemek és miért voltak régente oly nagyok? Hát az miért van, hogy unokád két mankón jár, fiad csak egyen és mig te erős vagy és egészséges — jóllehet idősebb vagy fiad és unokádnál; azok mégis összeestek, kora vének, betegek? A te szemed erős és jó, fogaid mind megvannak.

— Mindennek megvan a maga oka. Mai napság az embereket megemészti a vágy, mely velők oly dolgokat kívántat meg, mi másé és a mire alig van szükségük. Az emberek irigyek és féltények egymásra. Én azonban Isten iránti szeretetfelelemben nőtem fel, csak azt birtam, a mit munkámmal kerestem és sohse kívántam másnak marháját, földjét és feleségét.

T. L.

orvosságot, melyet a recept előír. A patika pedig, melyben a főntebb elősorolt orvosságok őriztetnek, a kormány kezében van s tudjuk, hogy az milyen féltékenyen őrzi a patika-fiókok kulcsát, mert hát azokat az orvosságokat rezerválja az állam számára, amely szintén nem örvend valami viruló egészségnek.

Nos, hát a beteg városok megmentése csak úgy fog sikerülni, ha meg tudjuk győzni a kormányt róla, hogy hasztalan tartja azokat az orvosságokat lakat alatt; az államban sem tarthatja már sokáig a lelket, ha annak legnemesebb szerveit, a magyarságnak, a nemzeti kulturának és vagyonsodásnak centrumait veszni enged.

Minden attól függ tehát, hogy van-e még a betegnek, a ki fölött Győrtől konziliumot készülnék ülni, ananyi ereje, hogy követeléseinek érvényt tudjon szerezni ott, ahol eddig asztalhulladékok fejében lakáj szolgálatokat teljesített.

A Farkas-Ratkó díj nyertese.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1900. április 6.

Néhai Farkas István pécsi ügyvéd, törvényhatósági bizottsági tag és negyvennyolcas honvéd, ugyanaz, ki a Tudományos Akadémiában és a Kisfaludy Társaságban is tett irodalmi alapítványokat, 1877. február 21-én kelt végrendeletében alapítványt tett Pécs város számára is, mely alapítvány kamataiból évente ápril. hó 6 án a pécsi tanintézetek közül egynek a leghazafiasabban tanító tanára jutalmazassék.

Hogy a jutalomdíj sorsa felett határozának, ma délelőtt 10 órakor ült egybe a városközségi közgyűlési termében a bizottság Majorossy Imre polgármester elnökele alatt. Megjelentek a város részéről: Tróber Aladár dr. főjegyző, Egry József, Kindl József, Hammerli Imre, Kelemen Mihály dr., Ratkovits Ferenc és Bolgár Kálmán; a joglyceum részéről Mutschenbacher Viktor dr. és Angyal Pál dr., a főgimnázium részéről Incédy Dénes, Greksa Kázmér dr. és Aágh Timót dr., a főreáliskola részéről Dischka Győző, Kiss József és Kösztha György, a községi népiskolák részéről Mihálovits Antal, Szvatsék Mihály és Rozsits Sándor; a tanítóképző részéről Döbrössy Alajos és az izr. népiskola részéről Klingenberg Jakab kiküldöttek.

Majorossy Imre kegyeletes szavakban emlékezett meg az ünnepélyes ülés megnyitójában az alapítóról, ki az akkori időben a legnemesebb intenciókat tartotta szem előtt, mikor a leghazafiasabban tanító tanár megjutalmazására alapítványt tett, mely alapítványt szerető hitese nevére rendelte Farkas-Ratkó alapítványnak elnevezni. Ma már, hála a magyarok Istenének, a leghazafiasabban tanítás fogalma iskoláinkban parokszizmus; mert ma mindenki hazafiasan tanít.

Legutóbb a főreáliskola s azelőtt az izraelita népiskolára történvén szavazás, a mai ülésen sorshuzás alá kerülnek a joglyceum, a főgimnázium, a tanítóképző, a belvárosi, szigetközvárosi, ágostontéri és felsővármház-utcai népiskolák és a bányatelepi népiskola.

E nyolc intézet nevei papirosokra feliratván, mint a bizottság legfiatalabb tagja, Angyal Pál dr. jogakadémiai tanár teljesítette a sorshuzást s az általa kihuzott papiroson a jogakadémia neve állott.

A jogakadémia tanárai közül titkos szavazás útján kellett hát a leghazafiasabban tanító jogtanárt jutalmazni; bár — mint a polgármester megjegyezte — jogakadémiánk ta-

nárai mindnyájan hazafiasan, magyar nemzeti szellemben tanítanak.

A titkos szavazás megejtetvén, beadatott összesen 19 szavazat, az elnök nem szavazott.

A szavazatok közül tizenkét szavazat jutott Mutschenbacher Viktor dr. jogtanárra; 5 szavazatot nyert Angyal Pál dr.; 1 szavazatot Késmárky István dr. és 1 szavazólap üresen adatott be.

Lelkes éjenzés között vette tudomásul ez eredményt a bizottság s Majorossy Imre polgármester üdvözölte a jutalomdíj nyertesét, Mutschenbacher Viktort.

Ime egész ünnepélyességgel íteltetett oda a jutalmazottnak a díj s ez — ugymond a polgármester — annál jobban esik neki, mert ő ismeri a megjutalmazott hazafias működését. Ő is tanítványa volt s tudja, hogy egy egész emberöltőn át sok jóra való hazafit nevelt a hazának. S ezzel átadta a megjutalmazottnak a hetven forint jutalomdíjat.

Mutschenbacher Viktor köszönettel veszi a jutalmat, melyben a kegyeletes alapító nemes intenciójának teljesítéséért a bizottság őt részesítette. Meg van azonban győződve, hogy mindenki hazafiasan tanít ma intézetükben s épen ezért csak mint ezeknek egyike fogadja el a díjat. És köszönettel tartozik érte, mert tudja, hogy vele nem őt egyedül, hanem az intézetet tüntették ki s ő csak szerény harcosa annak a gárdának, melyben mindenki hazafiasan tanít.

A kitüntetett tanárt erre szívélyesen üdvözölték a bizottság tagjai s az ünnepélyes ülés féltizenegykor véget ért.

Hirek.

Pécs, 1900. április 6.

A toronyóra.

A hajósi svábok ősz plébánosa meglátogatta a sükösi fiatal kollegáját. Pityizálás közben beszéltek egyről is másról is. A hajósi szent atya vitatkozás közben azt az állítást kockáztatta meg, hogy nincs az az életre való eszme, amelyet Sükösdön keresztül lehetne vinni.

— No már pedig én keresztülviszek itt mindent — tüzeskedett a tapasztalatlan fiatal háziga. —

— Éa pedig azt kétségbe vonom — vágott vissza a hajósi vendég.

Fogadjunk, hogy Sükösdnek nemsokára toronyórája lesz — szolt a sükösi plébános — tiz üveg somlai borba fogadjunk!

— Áll a fogadás!

* * *

A község legközelebbi képviselőtestületi ülésén föláll a főtisztelendő ur és belekezd egy orációba, amelynek során ezeket mondja:

— Atyafiak! Templomunk községünknek büszkesége lenne, ha a toronyóra volna. Hogy toronyunknak ezen disze se hiányozzék, kieszközöltem kegyes főpásztorunknál, hogy saját költségére állíttasson toronyórát. Remélem Ő Eminenciájának ezen nagy kegyét hálaival fogadja a község.

A tanácsbeliek meglepetve néztek össze. Hosszas hallgatás után megszólalt az öreg bíró:

Főtisztelendő ur, a toromóra nem kő!

— De hát miért nem kell? kérdi a kellemetlenül meglepett plébános.

— Azé, mondok, mer' hát osztán ki fizeti a leparaturát, ha a toromóra eromlik.

Ismét együtt van a kupaktanács. Elsőnek szolal fel megint a főtisztelendő ur:

— Atyafiak! A mi kegyes főpásztorunk elhatározta, hogy a toronyóra javítási költségeit is ő viseli.

— Á toromóra nem kő, válaszolt kurtán az öregbíró.

— Miért nem? — szolt ingerülten a plébános.

— Mer' nincs, a ki főhuzza.
— Itt van a harangozó.
— Annak se kötelessége azt ingyér tönni mi mög csak nem fizetünk!
— Hát majd főhuzzák az iskolás gyerekek.

— A süködsi gyerekek nem ara valók — szól méltatlankodva az egész kupaktanács.

— Nos, hát senki sem akarja a toronyórát főhuzni, megteszem majd én — szól neki tüzesedve a főtisztelendő ur.

Ez hatott. Innen is, onnan is ráncigálták az öregbiró mándliját. Izgatottan sugdossák a tanácsbeliek a fülébe, hogy fogadja el az ajánlatot.

A falu bölcse, az öregbiró elébb hátra néz és odamordul:

— Kentek pedig haagatnak, majd én beszélek. Aztán a főtisztelendő urhoz fordulva így szól:

— Főtisztelendő ur, a toromóra nem kő most sé.

— De az Isten szerelmére miért nem kell most? Mondja hát, biró uram?!

— Nem esik jó kimondani, de ha muszáj, hát mögmondom. A főtisztelendő ur se él örökkéig, osztán maj ki huzza föl nekünk a toromórát?

*

A hajósi plébános rég megitta már a tizüveg somlait, de Sükösdön még soká nem lehet majd hallani a toronyóra verését. A süküsdiek azonban nagyon büszkéek rá, hogy az ő szeretett bírójuk, hogy megóvta az ő érdeküket. Mondogadják is:

— Kemény embör a mi öreg birónk, nem hagyja az a mi jussunkat. Csak a követ ur is ojan vóna. J. K.

Napirend 1900. április 7-én.

Naptár: szombat, ápr. 7. — Róm, kath.: Epifán. — Prot.: Epifán. — Görög-ke.: (március 25.) Gy. o. B. A. — Zsidó: Nisan 8. — Nap kél 5 óra 29 perckor; nyugszik 6 óra 36 perckor. — Hold kél délután 3 óra 50 perckor; nyugszik este 11 óra 10 perckor.

Időjárás. A központi meteorologiai intézet jelzése szerint: derült, hűvös idő várható.
Színház: Felhő Klári.

— **(A polgármester a hazai iparért.)** Majorossy Imre polgármester f. évi 5254. szám alatt a következő felhívást bocsajtotta ki: Tisztelt Polgárok! Pécs szab. kir. város közönsége f. é. február hó 12-én és 13-án tartott közgyűlésén egyhangu lelkesedéssel elhatározta, hogy a város összes szükségleteinek beszerzésénél tekintettel leendő azok hazai eredetére, megrendeléseit csakis hazai iparosoknál és kereskedőknél teljesíti. Midőn a város közönségének ezen hazafias elhatározását, annak megbizásából, a tisztelt polgártársak tudomására hozzuk, tesszük ezt azért, hogy buzdítsuk a város minden egyes polgárát, ipari, kereskedelmi és társadalmi köreit a hazai ipar pártolására. A multak tapasztalataiból ugyanis azon szomorú tanulságot vonhatjuk le, hogy iparunk még fejletlen s mig annak felvirágoztatására, minél nagyobb fokban leendő kifejlesztésére nem törekszünk, addig hazánk nem érvényesítheti önálló rendelkezési jogát az ipar és kereskedelem terén. Bár a kormány és a törvényhatóságok a lehetőség határain belül minden lehetőt elkövetnek a magyar ipar fejlesztése érdekében, de hogy a cél elérhető legyen, a magyar társadalomnak is közre kell működnie az által, hogy a hazai ipart mindenben kellőleg pártolni fogja és támogatja. Tartsa tehát minden polgár hazafiai szent kötelességének a magyar ipar pártolását,

szükségleteinek beszerzésénél legyen mindig tekintettel azok hazai eredetére s csak olyan termékeket és iparcikkeket vásároljon, melyek a hazában termeltetnek, készíttetnek és állíttatnak elő. Terjeszszék ezen üdvös eszmét egymás között, buzdítsák erre polgártársaikat, hogy a magyar ipar virágzásnak induljon, közgazdasági önállóságunkat kivívassuk magunknak és így hazánk közjólétnek, közvagyonosodásnak örvendjen! Kelt Pécs szab. kir. város tanácsának 1900. évi március hó 6-án tartott üléséből. Majorossy Imre polgármester.

— **(Kinevezés.)** A földmivelésügyi m. kir. miniszter a vezetése alatt álló miniszteriumhoz dr. Steineker Ferenc szegzárdi lakost ideiglenes minőségű díjtalan miniszteri fogalmazógyakornokká nevezte ki.

— **(A város építési bizottsága)** tegnap délután ülést tartott a városháza gazdasági tanácstermében. Az ülésen Herbert János gazdasági tanácsos elnöklete alatt résztvettek Rauch János főmérnök, Cirer Elek dr. főorvos, Szmik Antal osztálymérnök, Csizmadia Géza másodaljegyző és Egrý József, Löwy Lipót dr., Kindl Ferenc, Ráth Mátyás, Hillebrand Ferenc, Ruepprecht Nándor és Vidákovics György bizottsági tagok. A bizottság az új építési engedélyeken kívül foglalkozott a Hercegh Testvérek kérelmével, hogy az Indóház-utca és malom-utca összekapcsolásával nyitandó új utca neveztesse el „Hercegutca“-nak. Azonban a bizottság, mivel ez utca a Schlauch-féle telep Imre-utcájának lesz a folytatása, a kérelmet nem találta teljesíthetőnek.

— **(Tűz egy pék-műhelyben.)** Tegnap este 7 órakor Götz Zoltán pékmessternek az Indóház-utca 7. sz. alatti pékműhelyében, az inasok hálólülkéjében tűz ütött ki. A vasuti állomásról telefonon értesítették a városi központi tűzörséget, mely gyorsan kivonult s a tüzet eloltotta, mielőtt nagyobb kárt okozott volna. A tűz valószínűleg onnan keletkezett, hogy a hálólülkében levő szalma meggyuladt, bizonyára valami elhullott szikra folytán.

— **(Névmagyarosítás.)** Kiskora Pollák Vilmos, Pollák Jenő és Pollák Andor pécsi illetőségű ugyanittani lakosok vezetéknevének Vidora-ra kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

— **(Állami kedvezmény.)** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter, a m. kir. pénzügyminiszter hozzájárulásával, az 1890. évi XIII. t.-cikkben meghatározott állami kedvezményeket a Magyar Keramiai Részvénytársaság budapesti agyag-árugyári ipartelepének tűzálló téglákat és kőedényeket előállító üzemágai részére a társaságnak még az 1899-ik év folyamán benyújtott kérelme folytán, 1899. évi aug. hó 1-től számítandó 10 (tiz) évre engedélyezte.

— **(Jóváhagyott alapszabályok.)** A paksi önkéntes tűzoltótestület alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

— **(Pécs épül.)** Az építési bizottság tegnapi ülésén a következő építési engedélyek adtak ki: Gombárovics Kálmán, Péter-utca, Janik Béla, siklósi-országút 26.; Liszkaváry János, György-utca 4.; Ganter Ferenc szkökői dűlő; Schönherr Mihály, Jókai-tér 3.;

Andrasics Lajos, hegyalja-utca 15.; Hoffmann József, Márton-utca 11.; Hörbinger Vencel, Nagy-Flórián utca 26.; Tóth János, Orsolya-utca 7.; Nagy János, Mihály-utca 16.; Hammerli Imre, puturla-utca 13—15.; Tabacsek Józsefné, Majláth-u. 14. és Molnár János, Rácváros 16. szám alatt.

— **(Rassia.)** Az elmúlt éjjel rendőrségünk razziát tartott, mely alkalommal nyolc foglalkozás nélküli csavargó egyént, köztük három nőt, sikerült letartóztatni. A letartóztatottak közül az idegeneket eltoloncolják illetőségi helyeikre, az idevalókat pedig kihallgatásuk után szabadlábra bocsátják.

— **(Tolvaj a Kigyó-utcában.)** Bolla Margit pécsi kigyó-utcai lakosnő tegnap délelőtt panaszt tett a rendőrségnél, hogy eddig ismeretlen tettes, az elmúlt éjjel egy arany nyakéket ellopott tőle. A panasz folytán megindították a nyomozást az ismeretlen tettes után.

— **(Diszitik a sétateret.)** Hogy megenyhült a lég, vidul a határ s ismét itt van a jó golyamadár, diszitik a sétateret. A városi kertészek nagy szakértelemmel ültetik tele szebbnél-szebb virágokkal az egyes csoportokat s hova-hamar élénk színt fog nyerni a sétatér, melynek különösen a térzenék alkalmazásával, a város előkelő közönsége emeli nagyban szépségét, báját. A gesztenyefasorok is rügyeznek már s néhány hét múlva az árnyas lombok kellemes homálylyal borulnak majd a sétányok fölé.

— **(Petrezselyem-utca 37.)** Nem arról van szó, hogy talán nemzetünk valamely nagyja ebben a házban született, s most emléktáblával kellene ezt a helyet megörökíteni, hanem ismét a rendőrségre jár rá a rud, a melynek bűnös közönyét, szinte lethargikus nembánomságát a napnál is fényesebben bizonyítja az a néhány rom, mely a Petrezselyem-utca 37. sz. alatt diszeleg. Annak idején megírtuk, hogy ez a ház, megtörve az idő vasfogától, elvesztette tetejét, mely beroskadt. Jelentést tettek az esetről a hatóságnak, a mely kilakbólitotta belőle a lakókat s a beomlott tető helyett korhadt deszkákkal takarta be az égnek meredő falromokat. Ez eddig mind nagyon szép, csak hogy a hatóság elfelejtette a telket elzárni s most naponként apró, ökölnagyságu gyermekek azzal szórakoznak, hogy a téglá- és kőtörmelésekre felmászva, angol-boer háborút játszanak a korhadt deszkákkal borított falromokon, melyek az ártatlan gyermekfantáziában valószínűleg valamely bevehetetlen boer erődítményt képviselnek. Eddig még nem szolgálhatunk a tekintetes hatóságnak megtörtént balesetek regisztrálásával s azért csak tőlünk telhető szerénységgel kérjük, hogy vajjon ki lesz a felelős ama igen könnyen bekövetkező balesetekért, melyek a korhadt deszkákon jó magasan ugránczó gyermekeket érhetik? Persze senki. Ha a kölyök nem mászott volna fel, nem törte volna ki a nyakát. Ennyi az egész. S a rendőrség, mely azt hiszi, hogy a lakók kilakbólitásával fényesen elhárította a baleseteknek még a lehetőségét is, a világért sem zárná el ezt a rombalmazt a gyermekek elől, mihez különben csak egy kulcsfordítás kellene, mert a telek előtt egy egész jó karban ásitó ajtó vár arra, hogy

becsukják. Vagy tán a Petrezselyem-utca 37. szám alatti romokkal akarják megoldani a gyermekjátszóhely régen vajudó kérdését?

— **(A Magyar Agrár- és Járadekbank.)** A Magyar Agrár- és Járadekbank Részvénytársaság eddigi pécsi helyi szőlőbiztos, *Horváth Gyula* megbízatásáról lemondván, a pécsi helyi szőlőbiztos teendőket is ezentul ideiglenesen *Szeép László* földb., a Magyar Agrár- és Járadekbank Rt. Pécs kerületi szőlőbiztos (Megyefa u. p. Bükksöd) teljesíti, kivel minden csütörtökön d. e. 9 órakor irodájában Pécsen (Klimó-utca 6. sz. a. földszint jobbra) értekezhetni. A levélbeli megkeresések is e címre küldendők.

— **(Az ország hírlapirói és lapkiadói Pécsen.)** A vidéki hírlapirók országos szövetségének és a magyar lapkiadók Pécsen, f. hó 15. és 16-án, (husvét vasárnapján és hétfőn) tartandó közgyűlés és a vele kapcsolatos ünnepeket rendező bizottság tegnap este ülést tartott a városháza közgyűlési termében, hol *Pleininger Ferenc* elnök el foglaltsága folytán, *Várady Ferenc* al-elnök elnöke alatt *Lenkey Lajos*, *Salgó Sándor* (Pécsi Napló), *Rech György* városi tanácsnok, *Tichy Ferenc* dr. városi első aljegyző, *Strausz Béla* gyáros, *Liebhart József* (Pécsi Közlöny) és *Horkay Elemér* (Pécsi Figyelő) jelentek meg. A bizottság tegnap tartott ülésében először is az elszállásolás kérdésével foglalkozott és elhatározta, hogy legkésőbb f. hó 8-án megküldi a központnak a véglegesen megállapított lakásjegyzéket. Továbbá elhatározta, hogy a helybeli hírlapirók s a rendező bizottság tagjai az érkező vendégek fogadása alkalmából világoskék karszalagot fognak viselni, hogy könnyebb legyen az érkezőknek a reájuk várakozókat felismerni. Végül a vidéki hírlapirók országos szövetsége évi közgyűlésére és a magyar lapkiadók szövetsége választmányi ülésére Pécsre érkező vendégek tiszteletére Pécs szab. kir. város közönsége által a Vigadóban rendezendő bankettre szóló előjegyzési íveket osztották szét. Miután remélhető, sőt kívánatos, hogy Pécs város polgársága e banketten minél nagyobb számban részt fog venni, közöljük, hogy a jelentkezések a helyi lapok szerkesztőségeiben és az ivartóknál fogadtatnak el. Egy-egy részvételi jegy ára tiz korona. Ivtartók: A „Pécsi Napló“, a „Pécsi Figyelő“, a „Pécsi Közlöny“ szerkesztőségei, továbbá *Majorossy Imre* polgármester *Rech György* városi tanácsnok, *Pleininger Ferenc*, *Strausz Béla*, *Várady Ferenc*, *Tichy Ferenc* dr., a „Nemzeti Kaszinó“, (*Krasznay Jenő* a „Nemzeti Kaszinó“ igazgatójánál) *Záray Károly* („Kereskedelmi- és Iparkamara“), *Bodó Aladár* dr. (a „Pécsi Katolikus Kör“). A jelentkezések határideje: 1900. évi április hó 9-ike.

— **(Megtámadott leány.)** Az elmúlt éjjel két berugott atyafi, kiknek nevét a rendőrség eddig még nem tudja, a szigeti országúton megtámadta Klein Zseni rendőri felügyelet alatt álló leányt, ki megtámadtatásakor segélyért kiabált, mire néhány arra járók figyelmeztetésére lett. De a leány segélykiáltásaira a támadók megugrottak, azonban magukkal vitték Klein Zseni fejkendőjét. Az éjjeli támadókat, — kik valószínűleg részegek voltak — most keresik.

— **(Veszekedő szekeresek.)** Tegnap délelőtt, ugy tizenegy óra tájban két részeg szekeres: Nagy Vince és Marton Pál a Majláth-téren összeveszttek egymással s rövid idő múlva már ostornyéllal magyarázták egymásnak álláspontjaikat. Olyannyira vitték a veszekedést, hogy a sarki rendőrnek kellett közbelépnie, ki azután mind a két berugott embert, nyilvános botrány okozása miatt, feljelentette a rendőrkapitányságnál.

— **(Agyonkinzott gyermek.)** Hihetetlennek látszó bestiális esetről értesítünk bennünket Prágából. Egy napszámos házaspár, Cerni Antal és felesége a szó igaz értelmében halálra kizozta legidősebb gyermekét, egy négy és fél esztendőes fiúcskát. Az emberi voltából így kivetkőzött házaspárnak tette csak a halottszemlénél derült ki. Mint-hogy a kerületi orvos külerőszak nyomait vette észre a holttesten, azonnal megindították a vizsgálatot, mely borzasztó dolgokat hozott napfényre. A tanúk azt vallották, hogy a szülők a gyermeket büntetésképp minden legcsekélyebb mulasztásért valamikor borszeszfőzésnek használt izzó vas háromlábra ültették vagy pedig nyakig jéghideg vízbe dugták. Ha a szerencsétlen gyermek fájdalmában felsivított, a bestiális házaspár botokkal némitotta el. A kis fiúcskának valósággal megváltás volt a kora halál, mert a folytonos kínzások következtében egész életére nyomorék lett volna. Az eset érthető izgatottságot keltett az egész városban s mikor az elfogottakat átszállították a kerületi törvényszékhez, a rendőrség alig tudta megakadályozni, hogy a feldühödött tömeg darabokra ne szaggassa a szörnyeteg házaspárt.

— **(Tolvaj helyett — macskát.)** Nem kis galibát okozott tegnap éjjel Varga Ferenc bányatelepi uti lakos felesége, az ő indokolatlan félelmével. Az asszony férje ugyanis vasuti munkás, ki tegnap éjjeli szolgálatban lévén, Vargáné egyedül maradt otthon. Az asszony éjjeli álmából egyszerre arra ébredt fel, hogy a padláson járkal valaki. Szörnyű nagy félelmében sietve felkelt, felöltözködött s rendőrt hozott, hogy a tolvajt letartóztassa. A rendőr ki is ment a helyszínére s figyelmesen átkutatva a padlást, melyről a zaj is hallatszott, mindössze egy jól megtermett és szerelmi légyottban utazó macskát talált. Ezt természetesen nem lehetett letartóztatni. Vargáné pedig ekként megnyugtatta, reggelig modta az igazak álmát.

— **(Az utasokközönség érdekében)** a magyar államvasutak igazgatósága rendeleti uton aképp intézkedett, hogy az utas a XIV-ik zónára szóló jegyét annak érvényességi idején belül, a jegyen fel nem tüntetett és más irányban fekvő állomásra is használhatja. Hogy azonban a jegy a XIV-ik zóna jegyén megnevezett állomáson túl is figyelembe vételessék, az utas ezt a vonatvezetőnek még a jegyállomás elérése előtt bejelenteni köteles. Az I—XIII-ig terjedő zónákon szintén érvényesíthető a jegy más, mint a jegyen megnevezett állomásokra, az utas azonban minden esetben köteles a vonatvezetőnek bejelenteni. Pótlólagos fizetés egy esetben sem teljesítendő.

— **(Milliomos, aki rongyokban jár.)** Lyonban nemrég egy öreg ember halt meg, akit majd az egész város ismert s aki-

ről mindenki azt tétélezte föl, hogy szegény ember. A Garibaldi utcában lakott, piszkos kis szobában, ahol havonta alig 12 forintot fizetett teljes ellátásért gazdájának. A legrongyosabb ruhákban járt. Nemrég az egyik rendőr, aki egy csavargóval tévesztette össze, a rendőrségre kísérte, a hol kiderült a való. A zsebében 50 ezer frankról szóló betétkönyvecskét találtak. A rendőrség azután fogva tartotta, mert azt hitték, hogy az illető lopta a pénzt s csak nagynehezen tudta igazolni, hogy a pénz jogos szerzeménye. A napokban meghalt, amidőn a lakását átvizsgálták, egy csomó arannyal és ezüsttel telt zacskót, számos értékpapírt s betétkönyvet találtak nála, körülbelül egymillió frank értékben. Végrendeletét is megtalálták; összes vagyonát a lyoni kórházaknak hagyta a külön ember, csak azt az egyet kötötte ki, hogy sirját ne hanyagolják el.

— **(Tüntetés a temetőcsősz ellen.)** Mint értesülünk, a r.-kozári temetőcsősz ellen a napokban egy nagyobb csapat falubeli gyermek tüntetést rendezett. Akkora történt a dolog, hogy most, ahogy ránk köszöntött a tavasz, a falubeli gyermekek a temetőbe jártak ibolyát szedni, mely mulatságukat azonban rendszerint megzavarta a temetőcsősz. A fölötti haradjában aztán néhány nebuló, tegnap este felé bevete a temetőcsősz lakásának ablakát s még mielőtt el lehetett volna őket csipni, kereket oldottak. Hogy kik voltak a „tüntetők“, azt eddig még nem tudni.

— **(Kerekes József.)** Kerekes József azzal tette magát hirtelen híressé, hogy a házassági korcsában a napokban bevete egyik cimborájának a koponyáját. Ősi szokáshoz híven először összeszólalkoztak, aztán birokra keltek, miközben Kerekes József egy a kezében akadt tűzpiszkáló vassal fejbe verte Kanalas Györgyöt. Kanalas György most otthon rakja fejére a hideg borogatást, Kerekes József meg várja a kék cédulát, melyen majd a fejbeverésért törvénybe citálják.

— **(Becsapott gazda.)** Dacára annak, hogy különösen a vidéki sajtó orgánumai nagy sulyt fektetnek a különböző csalások regisztrálására, melynek a jóhiszemű nép gyermekei, uton-utfélen ki vannak téve még mindig nem okulnak az emberek, hanem napról napra szaporítják ama szánalomra méltók számát, kik némelykor valóban otromba csalásoknak esnek áldozatul. Így a napokban Gaál József vasasi lakos az országúton találkozott egy emberrel ki megszólította s azt az ajánlatot tette, hogy jó pénzért kétszerannyi hamisat ad neki. Szerencsére Gaálnál csak husz korona volt, melyet azonban nagy buzgalommal odaadott az ismeretlen embernek, ki természetesen „elfelejtette“ meghozni a hamis pénzt, a kinek most a felültetett gazda botalal ütheti a nyomát.

— **(Tyukok vesszendőben.)** Kezdődik már lassacskán a tyuklopások szezonja, mely rendszerint biztos hírnöke a tavasznak. A téli álmaikat aludt csibészek, mint a medvék most bujnak ki oduikból s akcióba lépnek. Így tegnap éjjel Palcer János árpádi lakos tyukolóját törték fel ismeretlen tettesek s csak tizennégy pár tyukot vittek el. A tolvajokat persze, most a gazda panasza folytán nyomozzák.

— **(Ügyészégi megbizott.)** Fodor Ottokár, sásdi kir. járásbírósi aljegyző, a pécsi kir. ügyészség kerületébe ügyészégi megbizottul kirendeltetett.

— **(Postamester kerestetik.)** Bánok-Szent-Györgyön, Zalavármegyében, egy harmadosztályú postamesteri állás van üresedésben. Pályázati ajánlatok három hét alatt nyújtandók be a pécsi posta és távirdaigazgatóságához.

— **(Lakodalom és halál.)** Nagy lakodalmat ültek Duna-Szent-Györgyön Vince Gergely házában. A vigság azonban gyászra változott. A nyolcvankilencéves Vince Gergely unokájának a lakodalmát tartották s a magas koru öregapát az öröm annyira meghatóta, hogy evés közben egyszerre hátrahanyatlott és meghalt. A vigságnak rögtön vége lett s a vendégek szétoszlottak.

— **(Propaganda meggyőződésből.)** Valamely esemény valóságáról való teljes meggyőződést az abszolút bizonyosság adja meg. A hitetlen Szent Tamás is a maga szemével akart látni, a maga kezével akart tapintani, csak akkor volt meggyőződve valamiről. Pellaux Róza, telegrafosnő Pomy sur-Yverdonban, (Wadt Canton) annyiban különbözött e tekintetben szent Tamástól, hogy hitt, mielőtt látott, de később annyira tisztán látott és annyira meggyőződött mindenről, hogy ez időtől kezdve hitében semmisen ingathatta meg. Már jó idő óta sokat és nagy elismeréssel beszélnek az emberek valami Pink-pilula gyógyító szerről, a mely a betegség vagy vérszegénység elgyöngítette embereknek visszaadja az elvesztett erőt. Szavahihető emberektől nyert fölvilágosítások után Pellaux asszony teljesen

bizalommal beadta ezt a szert anyósának, özvegy Pellaux Jeanettenak. Az elért eredményről a következő levele ad fölvilágosítást:

— Anyósom — írja levelében — a legutóbbi tavaszon nagyon elgyöngült. Hosszabb idő óta annyira fájt a gyomra, hogy semmi táplálékot nem bírt meg. Mivel orvostól hallani sem akart, mi magunk tettünk próbát mindenféle szerrel, de eredmény nélkül. De mert láttuk, hogyan gyöngül napról napra, attól tartottunk, hogy egészen elveszítjük, a mikor végre egy asszony, aki ismerte a Pink-pilula jó hatását, azt ajánlta, tegyünk próbát ezzel a pilulával. Az első skatulyának csak az volt a hatása, hogy meg javította az

emésztést, a mi legalább arra bírta rá, hogy tovább is használja a pilulát. A második skatulya jelentékeny javulást idézett elő és most miután hat skatulyával fogyasztott el, annyira jól van, a mennyire egy hetvenéves asszony csak lehet. A mikor sógorasszonyom, aki nagyon vérszegény volt, anyjánál ezt az eredményt látta, szintén használni kezdte a Pink-pilulát. Most az ötödik skatulyánál tart, de már nem is a régi, annyira megváltozott. Az előtt annyira gyöngye volt, hogy egyedül felöltözködni sem tudott és egész napon át a

pamlagon feküdt. Most vezeti a háztartást és legutóbb a mezőn is dolgozott. Több más ember, a ki szintén a Pink-pilulát használta, hasonlóképpen nagyon meg volt vele elégedve.

Ez bizonyára szép bizonyítvány a Pink-piluláról a mit meg is érdemel, annyi esetben gyógyította meg a vérszegénységet, sárgaságot, idegességet, valamint az általános kimerülést. A Pink-pilula kapható Magyarországon a legtöbb gyógyszerárban. Egy doboz ára 1 forint 75 kr. és hat doboz 9 forint. Magyarországi főraktár Török József gyógyszerárban. Budapest, Király utca 12.

— **(Szerencsés nyerő.)** Fortuna istenasszonya szerencsésé tett egy zombai fiatal asztalost, a ki az osztálysorsjátékon megütötte a 200.000 koronás főnyereményt. A szerencsés nyerő neve Wenk Márton, a ki Szegzárdon tanulta ki mesterségét Erb Györgynél, azután vágyai elvezérelték a legnagyobb külföldi városokba, hogy mesterségében minél többet tanulhasson. Nagy utjából, egyenesen Párisból tapasztalatokban gazdagodva, de az anyagiakban szegényen tért haza Zombára szüleihez, a hol műhelyt nyitott. Itt érte most a nagy szerencse, melylyel jövőjét megalapíthatja. Nagy tapasztalásaihoz most már meg van a pénz is, hogy a műasztalosság fejlesztésére nagyobb műhelyt nyithasson. Mint haljuk, Pécsen fog megtelepedni.

— **Az előfizetési díjakkal hátralékban levő t. előfizetőinket hátralékaik mielőbbi szíves beküldésére kéri a kiadó-bivatal.**

falra aggatott fegyvereket, festményeket és arc képeket, mire Várnay jelenlétében nem volt időm. Régi vadász trofeák, rosszul sikerült Murillo utánzatok, néhány családi fénykép, ezek váltakoztak a falon valami bizarr rendetlenségben egymással. Egy régi pajzs, buzogány és dárda elavult, elsárgult fényképe volt az egész, mit érdeklődéssel szemléltem egy ideig, mely érdeklődést főleg ez a fénykép fölé irt néhány sor okozta: »Várnay Attila fegyverzete«.

Egyéb érdekesség hiányában már-már vissza akartam ülni a helyemre, midőn egy a Béla íróasztala fölé akasztott női fénykép vont a magára a figyelmemet.

Mondhatom barátom, a különböző érzelmek egész raja viharzott át lelkemen, midőn közelebbről néztem ezt a képet. Leakasztottam a falról s visszaülve karosszékembe, elmerültem e kép minden egyes vonásának szemléletébe. Csodás egy asszonyi arc volt az. Az arc maga finom metszésű, kerekded, előkelő keskeny ajkakkal, melyek körül valami kimondhatlanul bájos vonás húzódott el, mely dacára annak, hogy két hófehér fogsort láttatva mosolygóvá tette az arcot, mégis bánatos kifejezést kölcsönzött neki. Hosszasabb

rövid ideig pihenve indultam Várnayhoz. Gondoltam, még ebéd előtt alaposan megmosom a fejt s megmagyarázom neki, hogy bár mi tisztek igen jó bajtársak vagyunk, de azért úgy »tömegesen« még sem lehet bennünket meghívni.

Nos barátom ez a vizit volt az, mely az én »esetemnek« az alapját képezte.

Nem tudom, te fatalista vagy-e, de én már barátom fogva kora ifjuságomtól, irtózom a tizenhármastól és a pénteki naptól. Emlékszem, egyszer gimnazista koromban, amint az iskolába mentem, utközben egy fekete macska szaladt keresztül az utamon, ami a monda szerint balesetet jelent. S valóban, alig mentem néhány lépésnyit, megcsúsztam a kövezeten s kifocamítottam a lábomat, úgy, hogy nyolc hétig nyomtam az ágyat.

Akkor is, mikor Várnayhoz indultam, remek verőfényes nap volt s alig értem el Bélyéknek a szomszédban levő tanyájához, mikor hirtelen szél támadt, mely egy parányi fekete felhőt kergetett a derűs, kék ég közepére, melyből néhány perc múlva valóságos záporosó zúdult a nyakamba.

»Szilaj« a hirtelen támadt esőtől — mely egy pillanat alatt átázta a sörényét — megugrott

Művészet, irodalom.

Blaha Lujza.

Pécs, 1900. április 6.

Hosszu idő után tegnap látta viszont a pécsi színházi közönség Blaha Lujzát, a nemzet csalogányát.

S tegnap este a nemzet csalogánya a pécsi Nemzeti Színházban játszott újra, melyet mint pezsgővérű, életerős ifjút látott viszont s mely fényes tanujele annak, hogy a színművészetnek Pécsen sikerült tért hódítani, sikerült Thália istennőnek állandó templomot építenie.

Az a már napok óta tartó lázas érdeklődés, mely báró Splényiné Blaha Lujza vendégszerelését megelőzte, tegnap meg is látszott a színház nézőterén, mely nem egyhamar látott ily nagy, előkelő és lelkes publikumot falai között.

A pécsi nemzeti színháznak tegnap ünnepe volt s ezt az ünnepet, mely valóban lélekemelő és impozánsnak mondható, a nemzet csalogányának vendégszerelése alkalmából a mi színházi közönségünk rendezte, mely készségesen hajt fejet s oszt elismerést a valóban művészi előtt.

Kevés s elenyészően csekély a »zsufolt ház« elnevezés annak a képnek az ecsetelésére, melyet tegnap este a színház nézőtere nyújtott. A földszinti állólélytől kezdve, egészen a karzatig ember ember hátán tolongott s az egyébként üresen ásító páholyokból őt-hat fő összezsúfolva tekintett nagy érdeklődéssel a színpadra, sőt a színészpáholyok is tömve voltak idegen nézőkkel.

Pontban félnyolc volt, midőn a zenekar nyitánya után fellebbent a függöny, néhány pillanatig az öröm és elragadtatás moraja zúgott végig a nézőterén, mely aztán hirtelen

elementáris erővel orkányszerű tapsviharban, zúgó éljenzésben tört ki, úgy, hogy az előadás megkezdésével várni kellett, míg a lelkes ováció csillapul, mi közben egy remek virágkosarat nyújtottak fel a főváros s a vidék bálványozott kedvencének.

De ez csak kezdete volt ama óriási és lelkes ovációnak, melyben közönségünk Blaha Lujzát részesítette.

Percről percre, jelenetről jelenetre fokozódott a taps és éljenzés vihara, mely az első felvonás után — midőn a nemzet csalogányát hatszor hívták a lámpák elé — tetőpontját érte.

A tegnapi előadás fénypontjának nevezhető Blaha Lujzának a második felvonásbeli »Pitypaty«-dala, melyet a közönség tomboló tapsviharával többször is megismételtetett.

S valóban nem is hallottuk eddig e néhez dalt csengőbb hangon, művészből koloratúrával énekelni, mely dal szinte abba a csalóka hitbe ringatta a hallgatóságot, hogy nem is éneket, hanem a szerelmes, párját kereső fürjecske hangját hallják.

Épp ily frenetikus tapsal fogadta a közönség a nálunk is oly hamar népszerűvé vált »liba« nótát, a melyet a vendégművésznek szintén meg kellett ismételnie.

A lelkesedéstől lázas közönség még az előadás végével sem szűnt meg a nagy művésznő előtti hódolatát dokumentálni. Körülbelül kétszáz főre menő ifjuság vonult a színpad kijárata elé, hol egetverő éljenzésben törték ki, midőn Blaha Lujza, Tiszay Dezső s neje kíséretében kilépett. Folytonos éljenzés közepette a Hajó szállóig kísérte Blaha Lujzát az ifjuság.

A tegnapi előadáson a mi színészeinkről csak jót mondhatunk, kik közül első helyen Szekula Sárkát kell felemlítenünk, ki tegnap este belépő dalát s a második felvonásbeli

kuruc nótáját valóban remekül s művészi precizitással énekelte el, méltán rászolgálva arra a taparra, melyből neki is bőven kijutott.

Tiszay Dezső Bögözy Lőrincéről tán nem is kell szólnunk, hiszen tipikus alakítása e szerepben volt az, mi egyéb előnyei mellett nálunk oly gyorsan népszerűvé tette a »Kurucfufang«-ot.

Dicsérettel kell még megemlékeznünk Mezey és Kozma alakításáról is, kik úgyszólván versenyeztek egymással.

Este egynegyed tizenegy óra volt már, midőn utoljára gördült le a függöny s ennek oka az volt, hogy tegnap a nemzet csalogányának vendégszerelése alkalmából az egész »Kurucfufang«-ot láttuk, mely eddig némi rövidítésekkel került színre. (dr. F—t.)

A primadonna férjhez ment...

Pécs, 1900. ápril 6.

Hiába, a pécsi nemzeti színház még utoljára a legjobb renomméra fog jutni a színpadról a házasság révébe törekvő színésznők körében.

Fennállásának második évében Kézdi Juliskát vitték el a színpadról a családi otthon falai közé. A múlt szezonban Lipcsey Józsa vált meg Thália istenasszony szolgálatából, hogy felvegye Himen rózsáncáit. Az idén meg ime Tibor Lóri ment férjhez s még egy színésznőnk, Nagy Vilma fogja a jövő héten az anyakönyvvezető előtt a boldogító »igen«-t elmondani szíve választottjának.

Tehát az idén is férjhez ment a primadonna... Az idén is elvitték a primadonnát a színpadról a családi otthonba; miként tavaly s mint negyedéve!

A primadonna férjhez ment...

Nagy titokban volt megcsinálva az egész

s eszeveszett vágatásban száguldani kezdett velem a réteken át.

Megrántottam a kantárszárat úgy, hogy azt hittem, rongyokra szakad a ló szája, térdeimet már a görcs fogta meg, amint átszorítottam sütyét, de »Szilaj« fogai közé kapta a zabolát s mit sem törődött az én erőlködésemmel. Egyszerre aztán, mintha gyökeret vert volna a lába, megállt, két hátsó lábán körbe fordult s én a következő pillanatban már ott feküdtem a földön, »Szilaj« pedig valami szánakozó jóakarattal nézve rám, nyugodtan rágicsálni kezdte a földből kikandikáló száraz fűszálakat.

Nem történt semmi bajom, csak a letarolt buzának földben maradt részei karcolták össze a kezeimet. Tán éppen azért, mert nem kellett a magam bajával törődnöm, a vidámabb oldaláról fogtam fel a dolgot s nevetni kezdtem kétségtelenül komikus helyzetemen.

— Vajjon mit szólnának a fiuk, ha engem itt meglátnának? — gondoltam magamban. Bizonyára kinevetnének s egyszerre oda volna jó hirnevem, melyet mint »kitűnő« lovas szereztem. . . . S e gondolatra valami furcsa szégyenérzet lepott meg, olyanforma, mint amilyet a

bűvész érezhet — ki hozzá van szokva, hogy egész madár-kalickákat tüntessen el — s véletlenül nem sikerül egy közönséges kártyát eltüntetnie. Felkeltem tehát a földről s visszaültem az időközben teljesen megszédült »Szilaj« hátára, mely, mintha mi sem történt volna, lomha lassúsággal, lépésben haladt tova.

Az ég kiderült, a felhőnek halvány nyoma sem maradt, csak egy nagy, halvány szivárvány vonult az égboltozaton át s a maga sápadt színpompájával, mint valami tündérrege illusztrációja vette ki magát a fellegtelen égen.

Mikor negyedórai lovaglás után végre a Várnay kastélyhoz érkeztem, az inas, kinek lovam kantárszárat adtam át, azzal fogadott, hogy:

— A nagyságos úr nincs idehaza. De azért tessék csak bemenni, mindjárt jönni fog.

— Jól van fiam — szoltam — majd megvárom a gazdádat a dolgozó szobájában. Hozz addig cognacot!

— Igenis!

Az inas elment s én lassu léptekkel indultam fel a kastély lépcsőin, Béla szobájába.

Leültem egy karosszékbe, de csakhamar felkeltem megint s unalmamban végignézettem a

dolog. Bár a közönség, ez az ezerszemű zsarnok, már régen feltékenyen látta, hogy primadonnáját az ideá is elveszti. Bár tudta mindenki, hogy a primadonna férjhez megy. Sőt sokan már hetekkel ezelőtt beszéltek, hogy az esküvő a legközelebb meglesz. És akadtak olyanok is, kik a napokban a házasságról, mint megtörtént dologról beszéltek. Tudni vélték, hogy az esküvő a kihirdetés alóli diszpenzációval történt meg a legnagyobb titokban.

Hát a titkolózás, az meg is volt. Ugyannyira, hogy a vőlegény a kihirdetés alóli diszpenzációt is csak tegnap reggel nyújtotta be a polgármesterhez s megnyervén a felmentést, a tegnapi délután hat óráját tüzték ki a házasságkötés idejéül. A tanúk, *Erreth* János, ügyvédkamarai elnök és *Toldi* Béla dr. ügyvéd, már jóval hat óra előtt felmentek ketten *Hartil* Gyula anyakönyvvezető hivatalába. És hat órakor jött *Tibor* Lóri, egyszerű sötétöltözékben, kísérve vőlegényétől, *Ferency* László dr.-tól.

Bizony mi sem mutatta rajtuk, hogy az anyakönyvvezető elé mennek és teljesen sikerül is nekik a boldogságuk közepette nem óhajtott nyilvánosságot elkerülni, ha éppen akkor nem gyüleseznek az újságírók a husvétü újságíró-kongresszus tárgyában a város-házán.

Igy hát nem kerülhették el, hogy házasságkötésüknek híre ne menjen s a milyen gyorsasággal történt, hogy lapunk riportere — bár már lapzártá volt — berohant a redakcióba, a kész lapkolumnából kidobott egy hirt s helyébe tetette az *érdekes esküvőt*, ép oly gyorsan elterjedt a híre a dolognak a király-utcai korzón is.

És ügyvédek, katonatisztek, jogászok és színészek gyűltek a városháza elé, melynek elsőemeleti ablaka egyszerre csak felnyílt és kimosolygott rajta *Rech* Gyuri. Városunk legkedvesebb tanácsosától többen kérdezték erre:

— *Megtörtént?*

— Igen, intett ő a kezével és ünneplés arccal nézett végig az érdeklődő kíváncsi publikumon.

S a következő percben megjelent a városháza kapujában *Tibor* Lóri, a kedvelt primadonna, most már mint fiatal asszony, a férje, *Ferency* László dr. karján. Mellettük jött a két násznagy, *Erreth* János és *Toldi* Béla dr.

Elsőnek *Jobst* László dr. ügyvéd sietett az új párhoz és gratulált nekik szívélyesen:

— *Legyetek boldogok!*

Majd többen meggratulálták a primadonnát és férjét, kik azonban siettek a szerencsekívánatok elől — haza.

— *Gyere, kis feleség!* szölt az új férj és karonfogva mentek el a vén városháza előtt s befordultak a Percel-utcába, az édes otthon felé.

S bizonyára a tegnapi napnak csak este szárnyrakelt, de legnagyobb szenzációja volt, hogy *Tibor* Lóri férjhez ment.

És a tavaszi légben fakadó fák rügyei, az égről lemosolygó csillagtábor s a Király-utcán az esti korzó közönsége nem beszélt másról, csak e házasságról.

Ott hagyta Tháliát; a tapsokat, diadalt és virágosót s férjhez ment a primadonna!

Cvikk R.

○ **A negyedik Blaha-est.** Amaz óriási érdeklődésre tekintettel, melyet közönségünk báró Splényiné *Blaha* Lujza vendégszereplése iránt tanúsít. Tiszay direktornak sikerült arra bírni a vendégművésznőt, hogy szereplésének számát egygyel megtoldja s vasárnap este az *Arany kakas* fogadósneájának szerepében bucsuzzék tőlünk. Alig terjedt el azonban annak híre, hogy *Blaha* Lujza vasárnap este is ven-

dégszerepel nálunk, ma reggel elkezdődött a színházi pénztár ostroma s midőn e sorok íródnak (délelőtt tíz órakor), *Blaha* Lujza vendégfelléptére már egyetlen egy jegy sem kapható!

Holnap (szombaton) este az előadás hét órakor kezdődik s félkilenc órakor bankett lesz a Nemzeti Kaszinóban a művésznő tiszteletére.

○ **Cigánybáró.** Vasárnap délután bucsuzik színtársulatunk énekes személyzete, még pedig igen érdekesen, a mennyiben *Straus* kitűnő operettjének főszerepét, mint vendég, *Lévay* Margit urhölgy, a mi *Lévay* Sáríkáknak a nővére fogja énekelni. Az előadás, mint rendesen, félhelyárok mellett lesz megtartva. Jegyeket vasárnap reggeltől lehet reá váltani.

Folyó sz. 188. Idénybérlet 0. sz. Bérletszűnet.

Nemzeti Színház.

Pécsen, szombaton 1900. április hó 7-én.

Báró Splényiné *Blaha* Lujza harmadik vendégfelléptével.

Felhő Klári.

Népszínmű.

Holnap vasárnap 1900. április hó 8-án délután 3 órakor

az operette személyzet bucsufelléptével

Cigánybáró.

Operette.

Este fél 8 órakor.

Báró Splényiné *Blaha* Lujza bucsufellépte alkalmából.

Arany kakas.

Énekes életkép.

Törvénykezés.

§ **Engelék fölmentése.** A pécsi Engel borkereskedő cég ismeretes borhamisítási ügyében a főkapitányság, mint másodfoku hatóság is meghozta az ítéletet. A cég ellen, mint annak idején megirtuk, Splényi báró a IV. kerületi kapitányság vezetője megszüntette a további eljárást s a lefoglalt bormintákat visszaadta. A főkapitányság ezt az intézkedést jóváhagyta.

§ **Javithatlan pénzhamisító.** *Hartman* *Kemény* János hamispénzverő alig rázta le a fegyház porát, a hol három évig elmélkedett a világ mulandóságáról, felkereste *Szegzárdon* *Sárközi* Istvánt s egyesült erővel fogtak a pénzhamisításhoz. A csendőrség azonban rajtuk ütött és ártalmatlanná tette őket. A budapesti törvényszék a megrögzött pénzverőt öt évi fegyházra, tanítványát pedig egy évi börtönműre ítélte. A királyi ítélőtábla ma *Hartman*—*Keményt*, hogy végleg elvegye kedvét a pénzhamisítástól, hét évi fegyházra ítélte; *Sárközi* büntetését pedig két évi fegyházra emelte fel.

§ **Felsőgsértő asszony.** Csak a napokban tárgyalták egy drávatoki adófizető polgár királysértő ügyét, ma ismét ify ügy forgott a kir. törvényszék előtt. *Németh* *Ferencné*, szül. *Fodor* *Anna* orosztonyi lakos sértetette meg durva kifejezésével a király személyét. A múlt év szeptember 13-án Orosztony község előjárói karhatalommal jártak házról házra, hogy az adó fejében lefoglalt dolgokat elvigyék.

Odaértek *Németh* *Ferencné*hez is és annak utolsó zsák gabonáját akarták elvinni, mert a fia után nem fizette meg a hadmentességi adót. Fia pedig — mint ő maga állítja — éppen ekkor lumpolt el néhány forintot. Nagyon öszszefacsarta e két dolog szívét s keserűségében e szavakra fakadt: *Ar b egye meg azt a császárt, a ki nem vette be katonának.* Az egyik csendőr figyelmeztette a dühös némbert, hogy nem szabad ily kifejezést használni a király személyével kapcsolatban, mire dühösen megismételte fenti kifejezését. E miatt állították *Németh* *Ferencné*t törvény elé s királysértés vétségében el is ítéltek a mai főtárgyaláson három havi fogházra s egy évi hivatalvesztésre. Az ítéletben ugy a kir. ügyész mint a védlott megnyugadtak.

§ **Hamis bukás.** 1898. évi február hóban *Löwy* *Lajos* 11.000 forint értékben minden pénz nélkül, váltókra átvette *Löwy* *Adolftól* annak rőtös és posztó kereskedését. A kereskedés azonban rosszul ment ugy annyira, hogy 1899. évi április hó 6-án maga ellen csődöt kért, mit a törvényszék el is rendelt. A hitelezők aztán feljelentették hamis bukás miatt, mivel *Löwy* *Lajos* az üzleti könyveket nem vezette rendesen, mérleget nem készített, sőt, mikor már fizetésektelenségének tudatában volt, még akkor is újabb és újabb adósságokat csinált remélvén, hogy majd csak jobbra fordul az üzlet menete. De hát nem fordult. A kir. törvényszék el is marasztalta *Löwy* *Lajost* a vétkes bukás vétségében, miért is öt két havi fogházra s egyévi hivatalvesztésre ítélte el. *Löwy* a bűnösség kimondása ellen felebbezett.

T a n ü g y.

(Állam az iskolában. Érdekesebb és modernebb kísérletről rég hallottunk, mint arról, amelyet most tettek New-York állam minden középiskolájában, még pedig igen szép sikerrel. Az új intézkedés szerint az iskola — állam. A tanulók ennek a kis államnak polgárai; polgármestert, tanácsot, hatóságot és rendőrséget választanak. Az iskola igazgatójának és tanárainak nem kell törődniök a renddel és az iskolai fegyelemmel. Ez a diákok dolga. A tanárok csak a választások rendjére ügyelnek fel s a bíraskodásnál hallgatóság gyanánt szerepelnek. Beleszólásuk nincs. A tanács hetenkint egyszer ül össze, a rendetlenkedőket büntetéssel sújtja. A rendőrség gondoskodik arról, hogy a büntetés végrehaj-tassék. A montgomery-i iskola igazgatójának jelentése szerint az új szisztéma pompásan bevált s az iskola kilencszáz polgára teljesen beleélté magát ebbe a szervezetbe, amely a jövő hivatalkok, politikusok és polgárok legjobb iskolája.

Közgazdaság.

□ **Zárlat három járásban.** Az Ausztriával kötött e tárgyban egyezmény folytán, a m. kir. földmívelésügyi miniszterium a közelmúltban egy szigorú rendelettel bocsájtott ki, mely szerint sertésvésztes községekből s az

ahhoz negyven kilométer távolságra eső helységekből sertéseket Ausztriába szállítani tilos. Ha pedig a szállított falkában megérkezéskor egyetlenegy sertésvész állat találtatnék, az egész szállítmány a feladó községnek visszatartatik s a községre esetleg az egész járásra a zárlat elrendeltetik. — A közelmúltban történt, hogy egy Siklósra Bácsba irányított sertés szállítmányban, néhány darab sertésvész állatot találtak, minek folytán a címzett a falkát a feladó községnek visszaküldte, a földművelésügyi miniszter pedig távirati úton a siklói-, baranyavári- és pécsi járásokra a zárlatot elrendelte. Mondanunk sem kell talán, hogy mily óriási kár ez gazdaközönségünkre, melynek legnagyobb része most, midőn terményszállításról egyáltalán szó sem lehet, csupán a sertések és egyéb háziállatok eladásából tud magának jövedelmet teremteni. S tekintve attól, hogy ez a szigorú miniszteri rendelet még szegényebbé teszi a népet, azzal az óriási hátránnyal is jár, hogy teljesen alkalmas a beteg állatok visszaszállításával a sertésvész terejlesztésére ott is, a hol eddig esetleg annak nyoma sem volt. A siklói sertések ügyében szigorú vizsgálatot indítottak annak megállapítása végett, hogy a visszaküldött falkában talált sertésvész állatok megbetegedésében terheli-e felelőség a feladó községet, mely esetben még mindig kérdéses vajjon jogosult-e ez a miniszteri intézkedés, mely egyszerre három járást helyez zár alá!

TÁVIRATOK.

— **A Bérczy-Tauszky rágalmasági ügy.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Ma kezdtek tárgyalni Bérczy rendőrkapitány rágalmasági pörét Tauszky Miksa fővárosi szállító ellen. Tauszky azt állítja, hogy 11 év előtt valami kellemetlen ügye volt a rendőrségnél s Bérczy kapitány egyszer éjjel ma-

gához hivatta s tudatta vele, hogy ügye rosszul áll, de segít rajta, ha 300 forintot fizet neki. Ezért aztán följelentette.

Elnök: Ennek nincs nyoma az iratok közt.

Tauszky: Elsimitották a dolgot, de hivatkozik Magyar rendőrségi titkára, ki tud róla.

Bérczy: A vádlett halottakra hivatkozik.

Ezután Bérczy előadja, hogy Tauszky hazudik. Igaz, hogy Tauszky fölkereste őt éjjel az ügyvédjével s kérte, hogy ne tegye tönkre s ez alkalommal meg akarta vesztegetni. Erről ő még azon éjjel jelentést tett Farkas rendőrtanácsosnak.

Ezután kihallgatták Pekáry főkapitány-helyettes, ki semmire sem emlékszik.

Bérczy: Ha a főkapitány-helyettes úr semmire sem emlékszik, hát arra emlékszik-e, hogy tartozott, vagy tartozik Tauszkyknak?

Bérczynek ez a kérdése óriási szenzációt idézett elő a teremben. Pekáry elsáppadt, majd halkán azt feleli, hogy „nem.“

A tárgyalás tovább folyik.

— **Merénylet a walesi herceg ellen.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Brüsszelből írják, hogy a walesi herceg elleni merénylet elkövetője, Sipido, ma atyja jelenlétében a vizsgálóbíró előtt kimerítő vallomást tett. Elmondta, hogy őt bűntársa volt, kikkel a merénylet előtti estén a szocialista népházban a merényletet megbeszélte. Bűntársainak egyikét Mertnek hívják s ez adta át neki a revolvert. Mert-et már elfogták. Az egész rendőrség talpon van.

— **Bécsi tanácskozások.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) Széll Kálmán mai kihallgatásán a királynak ki-

merítő jelentést tett a helyzetről, ismertette az egyes miniszterek álláspontját s úgy nyilatkozott, hogy a koronatanács ma még nem lesz megtartható.

A közös miniszteri tanácskozás ma délután 3 órakor kezdődött.

— **Örvendetes cáfolat.** (A „Pécsi Figyelő“ eredeti távirata.) A félhivatalos „Távirati Iroda“ megcáfolja azt a híresztelést, mintha a közös miniszteri tanácskozáson az ujonclétszám vagy bármely hadiköltség emelése szóba került volna. Ez nem is tartozik oda.

Laptulajdonos
SZAUTTER GUSZTÁV
Felelős szerkesztő
PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Szép erős hasított, két méteres

tölgyfa karót

szállít jutányos árban

Marton Miksa

fakereskedő

Pécsett, Szigeti ország-ut 33. szám.

Telefon-szám 88.

Egyben ajánlja nagy raktárát szép asztalos anyagokban, épület-, metszet- és tűzfában, aszfalt-, kátrány-, elszigetelő lemez és carbolineumban. — Aszfalt elszigetelő máz nedves falak szárazzá tételére.

